

Eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen Suomen Hallitusmuodon ja muiden perustuslakien muuttamisesta kahden apulaisoikeusasiamiehen järjestelmään siirtymiseksi

Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys n:o 129/1997 vp Suomen Hallitusmuodon ja muiden perustuslakien muuttamisesta kahden apulaisoikeusasiamiehen järjestelmään siirtymiseksi. Eduskunta, jolle perustuslakiva-

liokunta on antanut asiasta mietintönsä n:o 5/1997 vp, on valtiopäiväjärjestyksen 67 §:n 2 momentissa säädetyn käsittelyn jälkeen hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

Suomen Hallitusmuodon 49 ja 59 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty valtiopäiväjärjestyksen 67 §:ssä säädetyllä tavalla,

muutetaan Suomen Hallitusmuodon 49 §:n 1 momentti ja 59 §, sellaisina kuin ne ovat, 49 §:n 1 momentti laissa 969/1995 ja 59 § laissa 1221/1990, seuraavasti:

49 §

Eduskunta valitsee neljän vuoden toimikaudeksi oikeusasiamiehen, jonka tulee olla etevä laintuntija. Vaali toimitetaan eduskunnan puhemiehen vaalista säädettyssä järjestyksessä. Samassa järjestyksessä ja yhtä pitkäksi toimikaudeksi valitaan myös kaksi apulaisoikeusasiamiestä, joiden tulee täyttää vastaavat kelpoisuusvaatimukset. Apulaisoikeusasiamiehet avustavat oikeusasiamiestä ja tarvittaessa hoitavat hänen tehtäviään.

59 §

Jos syyte lainvastaisesta menettelystä virkatoimessa nostetaan valtioneuvoston, korkeimman oikeuden tai korkeimman hallinto-oikeuden jäsentä taikka oikeuskansleria, apulaisoikeuskansleria tai tämän varamiestä taikka eduskunnan oikeusasiamiestä tai apulaisoikeusasiamiestä vastaan, käsittelee asi-

an erityinen tuomioistuin, valtakunnan oikeus, josta säädetään erikseen perustuslailla.

Jos eduskunta on päättänyt syytteen nostettavaksi valtioneuvoston jäsentä tai oikeuskansleria, apulaisoikeuskansleria taikka tämän varamiestä vastaan, ajaa sitä eduskunnan oikeusasiamies. Syytetty oikeusasiamiestä tai apulaisoikeusasiamiestä vastaan ajaa eduskunnan määräämä henkilö.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta . Ennen lain voimaantuloa oikeusasiamiehen ja apulaisoikeusasiamiehen tehtävään valitut henkilöt jatkavat kuitenkin tehtävissään toimikautensa loppuun.

Tässä laissa tarkoitettu toinen apulaisoikeusasiamies valitaan ensi kerran toimikaudeksi, joka alkaa 1 päivänä syyskuuta 1998. Apulaisoikeusasiamiehen varamies jatkaa tehtävässään, kunnes eduskunta on tämän lain mukaisesti valinnut toisen apulaisoikeusasiamiehen ja tämän toimikausi alkanut.

Laki

eduskunnan oikeudesta tarkastaa valtioneuvoston jäsenten ja oikeuskanslerin sekä eduskunnan oikeusasiamiehen virkatointen lainmukaisuutta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty valtiopäiväjärjestyksen 67 §:ssä säädetyllä tavalla,

muutetaan eduskunnan oikeudesta tarkastaa valtioneuvoston jäsenten ja oikeuskanslerin sekä eduskunnan oikeusasiamiehen virkatointen lainmukaisuutta annetun lain (274/1922) 1 §, sellaisena kuin se on laissa 1222/1990, seuraavasti:

1 §

Eduskunnalla on oikeus tämän lain mukaan tarkastaa valtioneuvoston jäsenten ja oikeuskanslerin sekä eduskunnan oikeusasiamiehen samoin kuin apulaisoikeuskanslerin ja tämän varamiehen sekä apulaisoikeusasiamiesten virkatointen lainmukaisuutta sekä tehdä päätöksiä, jotka tarkastamisesta aiheutuvat.

Mitä tämän lain 2 §:n 1—3 momentissa ja 3—7 §:ssä säädetään valtioneuvoston jäse-

nestä ja oikeuskanslerista, koskee vastaavasti eduskunnan oikeusasiamiestä samoin kuin apulaisoikeuskansleria ja tämän varamiestä sekä apulaisoikeusasiamiehiä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta . Apulaisoikeusasiamiehen varamiehen sovelletaan kuitenkin edelleen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Laki

valtakunnanoikeudesta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty valtiopäiväjärjestyksen 67 §:ssä säädetyllä tavalla,

muutetaan valtakunnanoikeudesta 25 päivänä marraskuuta 1922 annetun lain (273/1922) 1 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1223/1990, seuraavasti:

1 §

Valtakunnanoikeus käsittelee syytteen, joka nostetaan valtioneuvoston jäsentä, oikeuskansleria, apulaisoikeuskansleria, apulaisoikeuskanslerin varamiestä tai eduskunnan oikeusasiamiestä, apulaisoikeusasiamiestä taikka korkeimman oikeuden tai korkeimman hallinto-oikeuden presidenttiä tai jäsentä vastaan lainvastaisesta menettelystä virkatoimessa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta . Apulaisoikeusasiamiehen varamieheen sovelletaan kuitenkin edelleen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Helsingissä 18 päivänä marraskuuta 1997
